

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความสำคัญของเรื่อง

ในการบริหารราชการแผ่นดิน และในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ นั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง คืองบประมาณแผ่นดินซึ่งได้เข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญ ในฐานะเป็นเครื่องมือในการบริหาร^๑ และนับวันจะทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นตามการขยายตัวของสภาพสังคม และการเพิ่มจำนวนงบประมาณแผ่นดินในแต่ละปี

การบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยเท่าที่ผ่านมาเป็นการบริหารที่เน้นหนักในการบริหารแบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (Centralization) ซึ่งเป็นการรวมอำนาจการวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลาง ที่สำคัญได้แก่อำนาจในด้านการบริหารงานคลัง การบริหารงานบุคคล และด้านการควบคุมการบริหาร^๒ ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในส่วนภูมิภาคไม่อาจปฏิบัติงานได้โดยลำพังต้องรอคำสั่งตามลำดับชั้นจากเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ซึ่งทำให้เสียเวลา และก่อให้เกิดความล่าช้า และในทางปฏิบัติ ส่วนกลางย่อมไม่สามารถดำเนินการทุกอย่างให้ได้ผลดี และทั่วถึงอย่างเต็มที่เสมอไป

---

^๑ ไพศาล ชัยมงคล, งบประมาณแผ่นดิน ทฤษฎี และปฏิบัติ
(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๗), หน้า ๔

^๒ ประยูร กาญจนกุล, คำอธิบายกฎหมายปกครอง เล่ม ๑ (พระนคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, ๒๕๑๑), หน้า ๒๐๑.

ในการบริหารงบประมาณแผ่นดินของประเทศก็เช่นเดียวกับอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ นับตั้งแต่การริเริ่มเสนอโครงการ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ และการบริหารงบประมาณเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนกลางทั้งสิ้น และส่วนกลางเองก็ไม่สามารถดำเนินกิจการทุกอย่างให้ได้โดยลดีและทั่วถึง โดยเฉพาะในการบริหารการพัฒนา การบริหารงบประมาณแผ่นดินเท่าที่ผ่านมา จึงยังไม่สามารถอำนวยให้การบริหารการพัฒนาเกิดความสะดวก กล่องตัว และสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค และใน ส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้รู้เรื่องราวกู้เหตุการณ์ในท้องถิ่น ดีกลับไม่โอ้เป็นผู้ตัดสินใจ ไม่โอ้เป็นผู้วินิจฉัยการกระทำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขภาวะการณ์ที่ไม่ดีในท้องถิ่นให้หมดไป^๑ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในจังหวัดมีหน้าที่ควบคุมดูแล และบริหารงานภายในจังหวัดกลับได้มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ โดยเฉพาะในการบริหารงบประมาณของหน่วยงานที่ดำเนินงานในจังหวัด และเท่าที่ผ่านมาผู้ว่าราชการจังหวัดเองไม่ค่อยมีส่วนเกี่ยวข้อง และไม่ทราบว่าหน่วยงานภายใต้บังคับบัญชาของตนนั้นมีงาน หรือโครงการใดบ้างที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละปี มีงบประมาณดำเนินการอย่างไร ใช้จ่ายเงิน และวัสดุ อุปกรณ์ จำนวนเท่าใด ทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดยากที่จะอำนวยความสะดวกการบริหารงานภายในจังหวัด และการบริหารการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลได้

ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการบริหารไปยังส่วนภูมิภาค โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดให้มากขึ้น และเนื่องจากการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณเป็น

---

^๑ มนุญ โรจนเสถียร, "การจัดทำงบประมาณในระดับจังหวัด ปี ๒๕๒๕", คำบรรยาย ณ ศูนย์ลารนิเทศผลปฏิบัติราชการ สำนักงบประมาณ, ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ (อัครสำเนา).

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล คณะรัฐมนตรีจึงได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ ขึ้นใช้เป็นการชั่วคราว เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ และต่อมาคณะรัฐมนตรีก็ได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เพื่อใช้เป็นแม่บทในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดต่อไป ระเบียบดังกล่าวมีหลักการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์สมบูรณ์มากกว่าแต่ก่อน^๑ โดยกำหนดให้งบประมาณซึ่งตั้งไว้เพื่อดำเนินการในจังหวัดต่าง ๆ ให้อยู่ในอำนาจการบริหารของผู้ว่าราชการจังหวัด และให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณที่อยู่ในส่วนกลางมอบอำนาจการบริหารงบประมาณให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด นโยบายของรัฐบาลดังกล่าวนี้จะช่วยให้การบริหารงบประมาณเกิดความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และหากรัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดมากยิ่งขึ้นก็จะทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายได้ดียิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการที่จะใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการบริหารการพัฒนาให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะ

---

^๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓, ลงวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓, คำปรารภ

เมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดในปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๔ ขึ้น โดยมีหลักการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์สมบูรณ์ขึ้นกว่าเดิม ซึ่งการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณตามนโยบายของรัฐบาลนั้นนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่จะช่วยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถบริหารการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาลที่ตั้งไว้ได้ การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด : การวิเคราะห์เชิงการบริหารการพัฒนาจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ประกอบกับยังไม่เคยมีการศึกษาวิจัยมาก่อน ผู้เขียนจึงเลือกเรื่องนี้ขึ้นมาทำการศึกษาวิจัย ซึ่งผู้เขียนได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

- ๑) เพื่อให้ทราบถึงนโยบาย แนวความคิด และวิธีการในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด
- ๒) เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการบริหารงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด เพื่อจะได้ทราบแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ๓) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการใช้ประโยชน์จากการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่กำหนดไว้

๓. สมมติฐาน

ในการศึกษาเรื่องการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดพบว่าการบริหารงบประมาณที่ผ่านมาเป็นการบริหารที่รวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ไม่กระจายไปสู่ส่วนภูมิภาค การบริหารงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ต้องขึ้นกับส่วนกลาง ก่อให้เกิดความล่าช้า ขาดความคล่องตัว และไม่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และการจะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถบริหารงานในจังหวัด โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาลจะต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ (Authority) ให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบ (Responsibility) ซึ่งในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้เขียนได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

- ๑) การบริหารงบประมาณแบบรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง เป็นอุปสรรคในการบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด
- ๒) การให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ทำให้การบริหารงานในจังหวัดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ๓) การจะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถไว้หลักการบริหารการตัดสินใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพจะต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ (Authority) เพิ่มมากขึ้นให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบ (Responsibility) ที่มีอยู่นั้นคือจะต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเสนอโครงการ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การวางแผน การดำเนินงานตามโครงการ การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมงาน การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

๔. วิธีดำเนินการศึกษาและวิจัย

เพื่อให้การศึกษาเรื่องนี้ได้ผลอย่างดีที่สุดสามารถศึกษาและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง และแนวทางในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด โดยเฉพาะในแง่ของการบริหารการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้เขียนได้ทำการค้นคว้าและวิจัยในแบบผสมผสานคือแบบพรรณนา และวิเคราะห์ (Descriptive and Analytical Method) โดยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหนังสือต่าง ๆ การทอสอบสอบถามแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์บุคคลแล้วนำข้อมูลหรือความคิดเห็นต่าง ๆ เหล่านี้มาประมวลวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้โดยวิธีการ

- ๑) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Research) ทั้งในส่วนหลักเกณฑ์และทฤษฎีแนวความคิดที่เกี่ยวกับงบประมาณ และการบริหารจากหนังสือ เอกสารทางราชการ กฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถค้นหาได้จากห้องสมุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) การวิจัยข้อมูลภาคสนาม (Field Research) โดยการทอสอบสอบถามแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด โดยได้ทำการทอสอบสอบถามดังนี้
  - ๒.๑ ทอสอบสอบถามไปยังผู้ว่าราชการทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร จำนวน ๗๑ จังหวัด ได้รับแบบสอบถามคืนมา ๓๕ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘๓
  - ๒.๒ ทอสอบสอบถามไปยังหัวหน้าหน่วยงานในจังหวัด ในฐานะผู้บริหารระดับรอง ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด โดยทำการทอสอบสอบถามหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาจังหวัดได้แก่

พัฒนาการจังหวัด เกษตรจังหวัด เริงรักพัฒนาชนบทจังหวัด
ศึกษาธิการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด และหัวหน้าสำนักงานจังหวัด
จำนวน ๑๐๐ ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมา ๒๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ
๒๒

๒.๓ การสัมภาษณ์บุคคล (Interview) โดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์
แบบจับภาพนิ่ง^๑ (Focused Interview) เพื่อต้องการให้
ผู้ให้สัมภาษณ์จดจ่ออยู่กับหัวข้อเรื่องที่คุณสัมภาษณ์ต้องการข้อมูล
บุคคลที่ผู้เขียนทำการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ ผู้ว่า
ราชการจังหวัดพิษณุโลก และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด

๓) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำวิธีการทางสถิติเกี่ยวกับการหาค่าร้อยละ
ของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแปลข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

๕. ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด การวิเคราะห์
เชิงการบริหารการพัฒนามุ่งศึกษาถึงนโยบาย แนวความคิด และวิธีการในการบริหาร
งบประมาณระดับจังหวัดในฐานะที่จะเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้อำนาจการ
จังหวัดให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะในส่วนที่
เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา ซึ่งผู้เขียนได้ศึกษาถึงทฤษฎี แนวความคิด และหลักการ
บริหารการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย และในการวิจัยครั้งนี้ผู้เขียนได้ทำการศึกษาวิจัยถึงข้อดี

---

^๑ อำนวยวิทย์, ชูวงศ์, ระเบียบ วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์แพรวพิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล, ๒๕๑๕), หน้า ๒๓๓.

ข้อเสียของการบริหารงบประมาณแผ่นดินที่ผ่านมา โดยเฉพาะงบประมาณของหน่วยงานในส่วนภูมิภาค และเมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดขึ้นนั้น การดำเนินการตามระเบียบฯ ดังกล่าวมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถใช้อำนาจที่มีอยู่ตามระเบียบฯ ในการบริหารงานในจังหวัดให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่กำหนดไว้ได้มากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ผู้เขียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางที่จะใช้ระบบงบประมาณจังหวัดเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเฉพาะในการบริหารการพัฒนา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการศึกษาวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่เจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ ได้แก่หัวหน้าหน่วยงานในจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนา และผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทอย่างมากในการบริหารงบประมาณระดับจังหวัด

๖. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่องการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด การวิเคราะห์ถึงการบริหารการพัฒนา ก็เพื่อให้ทราบว่า การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง การจะนำเอาวิธีการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพควรจะดำเนินการอย่างไร ประโยชน์ที่ผู้เขียนคาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้คือ

๑. ผลจากการศึกษาวิเคราะห์จะช่วยให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด เพื่อจะได้หาแนวทางปรับปรุงแก้ไข การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น

๒. ผลจากการศึกษาวิเคราะห์และรวบรวมความคิดเห็นจากผู้บริหารระดับต่าง ๆ จะทำให้ทราบแนวทางในการที่จะใช้ระบบงบประมาณจังหวัด เป็นเครื่องมือในการบริหารการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้
๓. เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบความรู้ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแผ่นดิน การบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด และการบริหารการพัฒนา ซึ่งมีความสำคัญมากในอันที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าในระยะเวลาอันรวดเร็ว
๔. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗. ลำดับการเสนอเรื่อง

วิทยานิพนธ์ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น ๕ บท ดังนี้

- บทที่ ๑   บทนำเป็นการกล่าวถึงความสำคัญของเรื่อง วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย สมมติฐาน วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย ขอบเขตของการศึกษาวิจัย และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย
- บทที่ ๒   ว่าด้วยหลักการงบประมาณ และแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนา โดยจะได้อธิบายถึงแนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบในการจัดทำงบประมาณ กระบวนการบริหารงบประมาณ และแนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารงาน โดยทั่วไป การพัฒนาการบริหาร และการบริหารการพัฒนา นอกจากนี้ ยังจะได้อธิบายถึงบทบาทของระบบราชการ และข้าราชการที่เกี่ยวข้องในการบริหารการพัฒนา

- บทที่ ๓
 ในบทนี้จะได้ศึกษาถึงการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด ซึ่งจะได้กล่าวถึงนโยบาย แนวความคิด และความเป็นมาของการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด สาธารณรัฐของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด และวิธีการในการบริหารงบประมาณ นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงข้อดีข้อเสียพร้อมทั้งข้อจำกัดในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดด้วย
- บทที่ ๔
 กล่าวถึงผลของการศึกษา ซึ่งจะได้จากสอบถามผู้ว่าราชการจังหวัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด และได้ทำการวิเคราะห์ถึงอุปสรรคและข้อจำกัดของการบริหารงบประมาณที่ผ่านมา นอกจากนี้ ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงข้อจำกัดในการบริหารงบประมาณจังหวัดที่จะมีผลกระทบต่อการบริหารการพัฒนา
- บทที่ ๕
 เป็นการสรุปผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดกับการบริหารการพัฒนา เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรค และเพื่อเป็นการมีฐานข้อมูลพื้นฐานที่ตั้งไว้พร้อมทั้ง เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในการบริหารการพัฒนาโดยละเอียดอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัด เพื่อให้การบริหารการพัฒนาจังหวัดบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย